

Grunnlag for oppstart av fremmedspråk ved UiS

Det kan se ut som om det er et bedre grunnlag for å starte opp med tysk, fransk og spansk enn det har sett ut som tidligere. Det er satt i gang et nasjonalt forsøksprosjekt for å øke rekrutteringen til fremmedspråk i grunnskolen, det er tegn på økt studenttilstrømning og vi vil legge opp til en mer moderne språkundervisning. Vi regner med at 15 studenter i fransk, 25 studenter i tysk og 40 studenter i spansk avlegger eksamen.

¹ Flere søkere til fremmedspråk på sikt

- Det meldes fra flere høyere utdanningsinstitusjoner om økende rekruttering til fremmedspråk (se samordna opptak)
- Fra og med høsten 2011 vil elever i videregående skole få tilleggs poeng ved valg av fremmedspråk
- Studenter skal først og fremst rekrutteres til Lektorprogrammet og den nye Grunnskolelærerutdanningen (GLU2)
- Videre skal studenter rekrutteres fra andre institutt ved UiS (Økonomi og ledelse / NHS / Institutt for medie-, kultur- og samfunnsfag)
- Våre nye emner er tilrettelagt for å kunne tilbys som valgfag til disse instituttene (se ovenfor)
- Emnene 'Kultur og samfunn' og 'Interkulturell kommunikasjon og flerkulturelle utfordringer' henvender seg til et bredt publikum internt ved UiS og eksternt (undervisningsspråk norsk)
- Vi vil drive aktiv markedsføring av fremmedspråk internt på UiS og eksternt overfor potensielle studenter

På dette grunnlaget regner vi med 80 studenter per studieår sammenlagt i fransk (15), tysk (25) og spansk (40).

Spansk

Vi har et samarbeidsprosjekt mellom UiS og UiA. En regner 20 studenter ved hver institusjon som fullfører, samlet 40 studenter. Det er omtrent som nå. Dette tallet kan øke.

Tysk

Dette året er det 18 studenter som fullfører. En regner med at 25 skal gjøre det i fremtiden. Det er nå åpnet flere dører for studenter fra andre fakulteter som kan velge fremmedspråk. Fantes det før i tiden to dører inn til fransk, spansk og tysk, finnes det nå åtte porter. Tyskland er en viktig handelspartner for Norge og innen reiseliv er tyske turister en viktig gruppe.

Fransk

De siste studieårene, 2008/2009 og 2009/2010 har fransk årsstudium hatt svært lav studentrekruttering. Før 2008 har det imidlertid vært relativt stabil rekruttering på fransk med et gjennomsnitt på ca. 20 studenter. I tillegg til årsstudium har fransk hatt tilbud innen andre franskemner. Franskseksjonen ved UiS har også et samarbeid med Norsk-fransk kultursenter i Stavanger som tilbyr franskemner. Franskseksjonen ved UiS har det overordnede faglige ansvaret og studiepoengproduksjonen tilfaller UiS. Franskseksjonen ønsker på nåværende tidspunkt å være forsiktig i sine prognoser. Vi kalkulerer derfor foreløpig med ca. 15 studenter. Situasjonen for fransk ser imidlertid lysere ut (se punkt 1 i dette dokumentet).

² Fremmedspråk på barnetrinnet: Prosjekt Tidlig Start

- Fra høsten 2010 vil Utdanningsdirektoratet sette i gang et toårig forsøk med fremmedspråk (på 6. og 7. trinn)
- Hensikten med forsøket er å høste bredere erfaring med fremmedspråk på barnetrinnet for eventuelt å innføre dette som en permanent ordning
- Fremmedspråkmiljøet ved UiS har fått tildelt det nasjonale og det regionale oppdraget i forbindelse med etterutdanning av lærere relatert til det 2-årige prosjektet
- Prosjektet vil medføre en klar kompetanseheving for fagmiljøet
- Dersom fremmedspråk på barnetrinnet blir en permanent ordning for alle elever i Norge:
  - vil vi kunne tilby etterutdanningskurs til lærere på barnetrinnet regionalt og nasjonalt
  - vil vi kunne øke studentantallet ved at fremmedspråkundervisning blir en del av lærerutdanningen (GLU 1: trinn 1-7)

³ Mer fleksibel og moderne fremmedspråkopplæring: Søknader til Norgesuniversitetet

1. ”Integrering av retteprogrammer i et IKT-basert studietilbud i fremmedspråk” (søknadssum: 1,8 millioner NOK)
  - Mål: øke kvaliteten og fleksibiliteten av vårt studietilbud i fremmedspråk
  - Utprøve moderne teknologi til læringsformål
  - Utvikle pedagogiske arbeids- og læringsmåter i fransk, spansk og tysk
2. ”Videreutvikling av et audiotek i et IKT-basert studietilbud i fransk, spansk og tysk” (søknadssum: 1,45 millioner NOK)
  - Videreutvikle et allerede eksisterende audiotek med filer klassifisert etter språk, nivå, tema og opprinnelsessted
  - Stimulere elever/studenter til å økende grad å benytte seg av autentisk materiale for å bli bedre i fremmedspråk

I grunnskolens læreplaner er det spesifisert at elever skal kunne bruke digitale verktøy som en del av de grunnleggende ferdigheter. Prosjektene blir utviklet i samarbeid med Gosen ungdomsskole og St. Svithun vgs. Det er vårt mål at vi på sikt kan øke interessen for fremmedspråk generelt gjennom slike prosjekter med skoler i regionen.

⁴ Omstruktureringens effekt

Den nye organisasjonsmodellen med fellesmoduler i 'Kultur og samfunn' og 'Interkulturell kommunikasjon og flerkulturelle utfordringer' fører til en effektivisering av ressursbruken. Besparingen utgjør minst en halv stilling. Fagmiljøet har redusert antall moduler på fransk, spansk og tysk fra 18 til 15. Samtidig henvender språkfagene seg til flere studentgrupper.

Budsjett for fremmedspråk UiS

Studentgrunnlag

80 studenter   Fransk 15   Tysk 25   Spansk 40

Inntekter

	1. år	2. år	Total
Studiepoengproduksjon ¹ *	2 160 000	2 160 000	4 320 000
Tidlig start ² *	300 000	300 000	600 000
Norgesuniversitet ³ *	250 000	250 000	500 000
NHO *	150 000	150 000	300 000
UiS Pluss	50 000	50 000	100 000
FOU	100 000	100 000	200 000
Sum	3 010 000	3 010 000	6 020 000

* Se vedlegg

Utgifter

Studiepoengproduksjon	5,6	stilling
Tidlig start	0,25	stilling
Norgesuniversitet	0,2	stilling
NHO	0,15	stilling
UiS Pluss	0,1	stilling
Sum	6,3	Stilling⁴

Dekning med 80studenter

	Alternativ 1 750 000,- pr. stilling	Alternativ 2 700 000,- pr. stilling
Inntekter	6 020 000	6 020 000
Utgifter		
første år	4725000	4410000
andre år	4725000	4410000
Sum	9 450 000	8 820 000
Dekning i prosent	63,7 %	68,3 %

Fremtiden

- Tidlig start: store muligheter til videre kursing (etter- og videreutdanning) fra 2012
- Økt interesse for fremmedspråk i GLU1 (1. – 7. trinn) og GLU2 (5. – 10. trinn)
- Restart av fordypning i fremmedspråk med en fellesmodul i fransk, spansk og tysk (f. eks. i 'Memory Studies')
- FOU: sannsynlig med økte inntekter blant annet pga programområdet 'Memory Studies'. Fire ansatte på fremmedspråk er aktive forskere i programområdet.
- Fremmedspråkmiljøet er i samtaler og vil drøfte videre med Institutt for Økonomi og Ledelse muligheten for en internasjonal B.A. med fremmedspråk som obligatoriske fag.
- Oljedirektoratet ønsker for tiden et langsiktig samarbeid med spansk
- Fremmedspråkmiljøet setter ned en arbeidsgruppe som utarbeider en handlingsplan over tre år. Gruppen arbeider med markedsførings- og rekrutteringstiltak rettet mot forskjellige målgrupper.

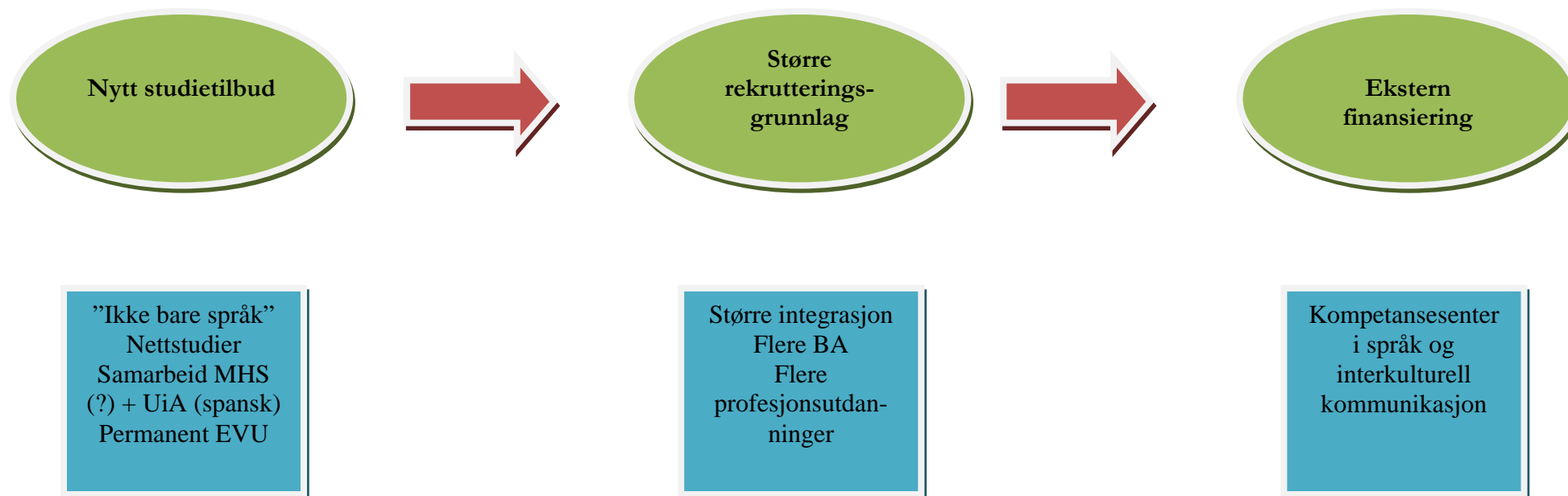
Vedlagte saksdokument:

- 1) Reintegrering av språkfaga ved UiS
- 2) Grunnutdanning i fremmedspråk ved UiS – 6 nye moduler
- 3) Emnebeskrivelsene "Fremmedspråk 1" og "Fremmedspråk 2" i den nye Grunnskolelærerutdanningen (GLU2)
- 4) Tidlig Start dokumenter a) Brev fra Det Nasjonale Fremmedspråksenteret til UiS
b) UiS-søknader om regionalt og nasjonalt oppdrag for "Forsøk med fremmedspråk som felles fag på 6. og 7. årstrinn 2010-2012"
- 5) To Søknader til Norges Universitetet om prosjektmidler.
- 6) Søknad fra Fylkesmannen i Rogaland om overføring av restmidler fra videreutdanning til etterutdanning i 2. fremmedspråk.
- 7) Kursplan for Etter- og Videreutdanningskurs i Spanskemnet: Praktisk Språkbruk med didaktikk.
- 8) Intensjonsavtale om samarbeid mellom UiS og NHO Rogaland (utkast)
- 9) To emnebeskrivelser til NHO:
"Interkulturell kommunikasjon og flerkulturelle utfordringer".
"Praktisk språkbruk i fransk/tysk/spansk"

Reintegrering av språkfaga ved UiS

- 1) Et nytt studietilbud: større grad av fleksibilitet, nettstudier (kombinert undervisning), mulig samarbeid med UiS Pluss, permanent EVU
- 2) Større rekrutteringsgrunnlag : BA i kunst og kulturstudier (30 sp om våren), BA i økonomi og ledelse (20 sp 10+10), BA i sosiologi (30 sp om våren), BA i kultur og språk, Lektorutdanning, Lærerutdanning (GLU2), med mer?
- 3) Kompetansesenter i språk og interkulturell kommunikasjon (i samarbeid med UiS Pluss og andre eksterne aktører) – oppdragsvirksomhet/ekstern finansiering

Bedre ressursbruk, potensial for å øke studentgrunnlag/gjennomstrømning, potensial for å øke ekstern finansiering

Emnebeskrivelse

Navn på emnet: Fremmedspråk 1

Undervisningsstart/undervisningssemestre: vår eller høst

Emnekode: Egen kode for IAS - studenter

Studiepoeng: 30 sp

Fakultet: Det humanistiske fakultet

Institutt: Institutt for allmennlærerutdanning og spesialpedagogikk

Fagpersoner: Ann Elisabeth Laksfoss Hansen, spansk, Greta Brodahl, fransk, Unni Pereira, tysk

Introduksjon:

I dette emnet vektlegges studentenes egne språkferdigheter, spesielt muntlig kommunikasjon, språk i kontekst og språklæringsstrategier. For å kunne analysere og vurdere lærings- og kommunikasjonsstrategier for egen språkbruk og i et lærerperspektiv må studentene nå et nivå der de kan bruke språket aktivt fremfor alt i muntlig, men også i skriftlig kommunikasjon.

I tillegg til arbeid med språkinnlæring og språklæringsstrategier, skal studentene, i dette emnet, utforske *internasjonale* og *flerkulturelle* arenaer. Det gir en forståelse for andres levemåter, livssyn, verdier og kulturer, noe som kan overføres til andre fag og læringjernen som helhet og bidra til å motvirke intoleranse og fordommer. Dette emnet skal også skape interesse og *leseglede* hos språkstudentene og som kan overføres til fremtidige elever. I den forbindelse vil studentene arbeide med autentiske tekster i ulike genre.

Fremmedspråklæreren skal ha et bevisst forhold til egen, barns og unges språklæring og innsikt i språklige forskjeller og likheter mellom målspråket og norsk. Det å inspirere og stimulere til glede over å kommunisere enkelt på et nytt språk gjennom varierte læringsaktiviteter er et viktig aspekt ved emnet. Digitale verktøy brukes gjennomgående på en kritisk og reflektert måte, med klart siktemål mot overføring til praksis og best mulig didaktisk tilpassing. Emnet er forskningsbasert og profesjonsrettet.

Praksis:

Skolepraksis i fremmedspråk vil i tillegg til undervisning være en viktig læringsarena for studenten. Med tanke på egen språkinnlæring anbefales studentene et utenlandsopphold, eventuelt med praksisobservasjon, i løpet av studiet.

Læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om uttale og intonasjon og grunnleggende kjennskap til sentrale

språkstrukturer i målspråket

- har kjennskap til og kunnskap om bruk av tekstlige uttrykk på målspråket (som skjønnlitteratur, aktuell barne og ungdomslitteratur, tegneserier, sakprosa, muntlig tradisjon, sanger, film, forskjellige tekstuttrykk på internett, sms, osv.)
- har kunnskap om interkulturell identitet og flerkulturelle utfordringer
- har kunnskap om barns språklæringsteorier, barns læring av fremmedspråk og språkdiraktikk tilpasset 5.–10. trinn
- har kunnskap om gjeldende læreplan og det europeiske rammeverket for språk

Ferdigheter

Studenten

- kan kommunisere med god uttale og intonasjon og kan fritt bruke sentrale språkstrukturer i det moderne målspråket
- kan delta i forberedte og spontane samtaler om ulike emner i ulike sosiale situasjoner.
- kan forstå muntlige og skriftlige autentiske tekster i ulike sjangrer og media og kan også vurdere bruken av autentiske tekster fra ulike medier i undervisningen
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere fremmedspråkundervisning tilpasset elever på 5.-10. trinn
- kan bruke vurderingsverktøy i fremmedspråklæring
- kan bruke aktuelle digitale verktøy i en tilpasset språklærings- og undervisningssammenheng
- kan identifisere kulturelle forskjeller og hvordan disse påvirker mellommenneskelig kommunikasjon

Generell kompetanse

Studenten

- kan legge til rette for varierte og tilpassede læringsaktiviteter som fremmer utvikling av muntlig samhandling lytting, tale, lesing og skriving
- kan finne relevante læringsressurser og nyttiggjøre seg disse på en hensiktsmessig måte både for egen læring og i formidlingssituasjoner

Innhold:

I dette emnet skal studentene arbeide med å uttrykke seg muntlig og skriftlig på fremmedspråket. De skal også kunne lese, regne og bruke digitale verktøy på en hensiktsmessig måte, både for egen læring og for undervisning. Ulike vurderingsverktøy tas aktivt i bruk i undervisningen. Språklæringsaspektet er en sentral del av emnet.

Emnet har fokus på muntlig produksjon, muntlig samhandling, lytteforståelse, språkstrukturer og språklæring. Emnet har også fokus på elevens læring av et andre fremmedspråk som del av en flerspråklig utvikling og en livslang læring av et språk.

Studentene skal i dette emnet få kjennskap til viktige sider ved *internasjonale og flerkulturelle utfordringer*. I tillegg skal de få innblikk i ulike typer fremmedspråklige tekster og sjangre som kan skape *leseglede* hos studenter og deres framtidige elever.

Forkunnskapskrav og anbefalte forkunnskaper:

Nivå 2 fra videregående skole eller tilsvarende ferdig med A2 nivået (Det felles europeiske rammeverket for språk)

Vurdering:

Vurderingsform*	Karakter/vektning**	Varighet/omfang	Tillatte hj.midler
Skriftlig prøve	A-F (60%)	5 timer	Ettspråklig ordbok
Muntlig prøve	A-F (40%)	30 minutter	Ingen
Vurdering av obligatorisk praksis (m/veiledning)	Godkjent/ikke godkjent	I siste del av praksisperioden.	
Mappe med didaktiske undervisningsopplegg og refleksjonsnotat av praksis	Godkjent/ikke godkjent		Alle

Obligatoriske aktiviteter som må være bestått for å gå opp til eksamen: (arbeidskrav):

Praksis og mappe må være godkjente før kandidaten kan ta eksamen som del av grunnskoleutdanningen.

Åpent for privatister: Nei

Åpent for studenter med studierett på:

Studiepoengreduksjon:

Studentevaluering:

Arbeidsformer: Emnet har varierte arbeidsformer og krever at studentene er aktive og selvstendige i forhold til egen læring. Forelesninger, gruppearbeid, muntlige presentasjoner, utstrakt bruk av digitale verktøy.

Praksis: 1 dag per uke over minimum 10 uker

Litteratur/pensum:

Pensumlitteratur vil foreligge i god tid før semesterstart.

Emnebeskrivelse

Navn på emnet: Fremmedspråk 2

Undervisningsstart/undervisningssemestre: vår eller høst

Emnekode: Egen kode for IAS- studenter

Studiepoeng: 30 sp

Fakultet: Det humanistiske fakultet

Institutt: Institutt for allmennlærerutdanning og spesialpedagogikk

Fagpersoner: Ann Elisabeth Laksfoss Hansen, spansk, Greta Brodahl, fransk, Unni Pereira, tysk

Introduksjon:

Dette emnet gir studentene en mulighet til å fordype seg i et annet fremmedspråk enn engelsk og i kulturelle trekk ved områdene der språket snakkes. Som i Fremmedspråk 1, skal studentene arbeide med egne språkferdigheter, kommunikasjon, språk i kontekst, språklæringsstrategier og bruk av digitale verktøy. Disse temaene vil i Fremmedspråk 1 og 2 bli belyst fra forskjellige vinkler.

Studentene skal også konsentrere seg om forskjellige tema i Fremmedspråk 1 og Fremmedspråk 2. I Fremmedspråk 2 skal de fordype seg i kultur og samfunn knyttet til *målspråkområdene*. Studentene skal på målspråket også kunne produsere og likeledes stimulere elevene til *produksjon* av forskjellige typer tekster tilpasset ulike formål.

For studentene innebærer dette å utvikle seg til å bli reflekterte språkbrukere og språkformidlere med et variert og praktisk tilrettelagt språk også i undervisningsøyemed.

Praksis:

Skolepraksis i fremmedspråk vil i tillegg til undervisning være en viktig læringsarena for studenten. Med tanke på egen språkinnlæring anbefales studentene et utenlandsopphold, eventuelt med praksisobservasjon, i løpet av studiet.

Læringsutbytte for fremmedspråk 2:

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om uttale og intonasjon og grunnleggende kjennskap til sentrale språkstrukturer i målspråket
- har kunnskap om geografi, enkelte viktige historiske hendelser, samfunnsstrukturer, institusjoner og språklige særtrekk i målspråksområdene
- har kunnskap om ulike læringsressurser som kan brukes i opplæringa

- har kjennskap til hvordan språk, eventuelt sammen med andre virkemidler, brukes i tekststrategisk sammenheng

FERDIGHETER

Studenten

- kan kommunisere med god uttale og intonasjon og kan fritt bruke sentrale språkstrukturer i det moderne målspråket
- kan på målspråket sammenlikne sentrale trekk ved dagligliv, skikker, høytider og tradisjoner i målspråksområdene med tilsvarende i norsk kultur
- kan lese autentiske tekster i ulike sjangrer relatert til språkområdenes kultur samt produsere egne tekster på målspråket
- kan på målspråket legge til rette for at elevene kan utforske kulturen i målspråksområdene sett i relasjon til egen kultur
- kan utvikle, analysere og vurdere egne lærings- og kommunikasjonsstrategier og hjelpe elevene med å utvikle passende lærings- og kommunikasjonsstrategier
- kan veilede elevene i å utvikle gode og varierte lesestrategier

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan planlegge og gjennomføre undervisningsprosjekt knyttet til kulturelle, tekstlige og samfunnsmessige aspekt i målspråksområdene
- kan bruke aktuelle digitale verktøy i arbeidet med tekstlige uttrykk og generelt i en språklærings- og undervisningssammenheng

Innhold:

I dette emnet skal studentene arbeide med å uttrykke seg muntlig og skriftlig på fremmedspråket. De skal ha grunnleggende kunnskaper om sentrale språkstrukturer i målspråket og kunne produsere forskjellige typer tekster. I tillegg skal de kunne lese, regne og bruke digitale verktøy på en hensiktsmessig måte, både for egen læring og for undervisning. Ulike vurderingsverktøy tas aktivt i bruk i undervisningen. Fagdidaktikk er en sentral og gjennomgående del av emnet.

Studentene skal også få kjennskap til viktige sider ved målspråkområdenes kultur, medier og samfunn. Sentralt står også en analytisk og reflektert evne til å bruke forskjellige medier og tekstuttrykk både i egen og elevs språklæring. Didaktiske aspekter vektlegges med tanke på elevenes alder.

Forkunnskapskrav og anbefalte forkunnskaper:

Nivå 2 fra videregående skole eller tilsvarende ferdig med A2 nivået (Det felles europeiske rammeverket for språk)

Vurdering:

Vurderingsform*	Karakter/vektning**	Varighet/omfang	Tillatte hj.midler
Skriftlig prøve	A-F (60%)	5 timer	Ettspråklig ordbok
Muntlig prøve	A-F (40%)	30 minutter	ingen
Vurdering av obligatorisk praksis (m/veiledning)	Godkjent/ikke godkjent	I siste del av praksisperioden.	
Mappe med didaktiske undervisningsopplegg og refleksjonsnotat av praksis	Godkjent/ikke godkjent		Alle

Obligatoriske aktiviteter som må være bestått for å gå opp til eksamen: (arbeidskrav):

Praksis og mappe må være godkjente før kandidaten kan ta eksamen som en del av grunnskoleutdanningen.

Åpent for privatister: Nei

Åpent for studenter med studierett på:

Studiepoengreduksjon:

Studentevaluering:

Arbeidsformer: Emnet har varierte arbeidsformer og krever at studentene er aktive og selvstendige i forhold til egen læring. Forelesninger, gruppearbeid, muntlige presentasjoner, utstrakt bruk av digitale verktøy.

Praksis: 1 dag per uke over minimum 10 uker

Litteratur/pensum:

Pensumlitteratur vil foreligge i god tid før semesterstart.

Til søkerne om å få være kurstilbydere i
"Forsøk med fremmedspråk som felles fag
på 6.-7. årstrinn 2010-2012"

Halden, d. 22.4 2010

Fremmedspråksenteret takker for søknad i anbudsrunden ang. "Forsøk med fremmedspråk som felles fag på 6.-7. årstrinn 2010-2012". I utlysningbrevet av 22.3.2010 ble det opplyst at det søkes etter "inntil fire regionale tilbyderinstitusjoner". Fremmedspråksenteret har mottatt 3 søknader, nemlig fra relevante miljøer ved HiØ, NTNU og UiS. Disse miljøene representerer alle et solid og bredt fagmiljø innen fremmedspråk og fremmedspråksdidaktikk og oppfyller også andre nødvendige betingelser for å kunne påta seg oppdraget.

Søknadene er imidlertid svært forskjellige. Ettersom den totale rammen for etterutdanningskurset utgjør 900.000, ville det være naturlig å gi hver av de tre søkerne en lik sum, nemlig 300.000. Fremmedspråksenteret ser det derfor som nødvendig å gå en ny runde med de søkerne som i sitt tilbud overskrider 300.000.

Det må her også opplyses at antall deltagere i hver region kan bli noe høyere enn anslått i utlysningbrevet ettersom vi nå har tre (og ikke fire) regionale tilbydere. Fram til det endelige antall elevgrupper foreligger, regner vi med ca. 100.

Hvis partene klarer å bli enige om et budsjett, vil vi foreslå at Norge deles inn i følgende tre regioner:

- 1) Region ØST, dvs. Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Vestfold, Buskerud = Høgskolen i Østfold
- 2) Region VEST, dvs. Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane = Universitetet i Stavanger
- 3) Region NORD, dvs. Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark = NTNU

Fremmedspråksenteret skal i samarbeid med én av søkerne "utvikle opplegg og studieplan for etterutdanningen med nødvendig materiell og nettressurser, samt utarbeide et opplegg for veiledning for hele forsøket" (se utlysningbrevet). Kun HiØ og UiS har signalisert at de er interesserte i å delta i dette utviklingsprosjektet. Etter en samlet vurdering har Fremmedspråksenteret besluttet å innlede forhandlinger med UiS som mulig prosjektmedarbeider.

Det vil i oppstartsfasen bli avholdt to konferanser:

- 1) Fagkonferanse for inntil 4 lærerutdannere fra hver tilbyderinstitusjon den 3.-4.6.2010 i Oslo. Round-table-discussion første dag og deltagelse på avslutningskonferansen for barnepermen andre dag. Fremmedspraksenteret dekker utgifter innen rimelighetens grenser.
- 2) Kick-off konferanse i Oslo i september. Vi har foreslått fredag, d. 10.9., men denne dato er ikke bekreftet. Utgifter dekkes av Fremmedspraksenteret

Vi ser fram til et godt samarbeid med dere og håper at forsøket – med deres hjelp - skal ble en kjempesuksess!

Med vennlig hilsen

R. Steinar Nybøle
leder
(sign.)

SØKNAD OM NASJONALT OPPDRAG FOR ”FORSØK MED FREMMEDSPRÅK SOM FELLES FAG PÅ 6.-7. ÅRSTRINN 2010-2012”

Fremmedspråkmiljøet i tysk, fransk og spansk ved Universitetet i Stavanger (UiS) søker herved om å få tildelt det nasjonale oppdrag for pilotoppgavene knyttet til ”Forsøk med fremmedspråk som felles fag på 6. og 7. årstrinn 2010-2012”.

Til dette nasjonale oppdraget definerer vi følgende pilotoppgaver:

Fremmedspråkmiljøet ved Universitetet i Stavanger skal

1) - lage en elektronisk Oppstartpakke til involverte språklærere og skoleledere ved de 100 skolegruppene knyttet til forsøket. Denne oppstartpakken skal legges ut på Fremmedspråksenteret hjemmeside og ferdigstilles ved skoleårets slutt 2009/2010 med viktig informasjon om følgende punkter:

- a) En rektors erfaringer med praktisk og strukturell tilrettelegging i skolehverdagen for Fremmedspråk på barnetrinnet. (videoopptak av NettOpp/UiS).
- b) De første metodisk-didaktiske erfaringer og tips til undervisningen fra en språklærer med lang erfaring fra oppstart i fremmedspråk. (videoopptak av NettOpp/UiS)
- c) Et eksempel fra tidlig tyskundervisning på barnetrinnet. (NRK Rogaland)
- d) Felles studieplan med utgangspunkt i det foreliggende utkastet til læreplan for forsøket og generell informasjon knyttet til forsøket.
- e) Et forslag til faglig-metodiske moduler for de første ukene.
- f) Samling av nyttige linkressurser til lærebøker, illustrerte ordbøker, filmer m.m.
- g) Møteplan for de første regionale høstseminarene i de tre nasjonale regionene.

2) - foreslå et felles toårig kursopplegg og konkretisere dette videre i nært samarbeid med de regionale samarbeidspartnerne ved NTNU og HiØ.

3) - koordinere, utvikle og publisere sammen med Fremmedspråksenteret og de regionale samarbeidspartnerne felles nettressurser til hjemmesiden av Det Nasjonale Fremmedspråksenteret. Disse nettressursene vil være faglig-metodiske modulforslag for involverte aktører nasjonalt, regionalt og lokalt.

4) - koordinere samarbeidet med våre samarbeidspartnere NTNU ved hjelp av jevnlig

dialogmøter. Dette vil i praksis variere mellom besøk ved NTNU og HiØ og nettbaserte møter.

5)- samle inn og koordinere erfaringer og problemstillinger som kommer ut av forsøket og kursopplegget. Vi vil be våre samarbeidspartnere rapportere ved hver semesterslutt.

Fagmiljøet ved Universitetet i Stavanger anslår at de nevnte pilotoppgavene knyttet til det nasjonale oppdraget vil bety en samlet faglig innsats på rundt regnet 300 000 kroner.

Med vennlig hilsen

Fremmedspråkmiljøet på fransk, spansk og tysk ved UiS

Til Fremmedspråksenteret

V/ Leder Steinar Nybøle

Stavanger, den 15. april 2010

Søknad om oppdraget *Kompetanseheving for lærere i "Forsøk med fremmedspråk som felles fag på 6.-7. årstrinn 2010-2012"*

Vi viser til utlysningen om "Kompetanseheving for lærere i "Forsøk med fremmedspråk som felles fag på 6.-7. trinn 2010-2012" som omfatter to forskjellige oppdrag:

- ① Regionalt ansvar for å gjennomføre et etterutdanningstilbud for lærere ved deltagerskolene. Det antas et volum på ca. 7 samlinger à 2 dager over to år, samt veiledning mellom samlingene
- ② Ansvar for å utvikle opplegg og studieplaner for etterutdanningen (med nødvendig materiell og nettressurser) samt utarbeide et opplegg for veiledning for hele forsøket, i samarbeid med Fremmedspråksenteret.

Vårt fremmedspråkmiljø ønsker å søke om begge oppdragene. Men siden det presiseres i utlysningen at det vil bli en egen forhandlingsrunde angående oppdrag ②, vil vi i denne søknaden begrense oss til framdriftsplan og budsjett knyttet til oppdrag ①.

Vår kompetanse og faglige bredde

Vi anser oss godt rustet for å påta oss begge oppdragene.

- Vårt fremmedspråkmiljø består av 8 heltidsansatte innen de tre sentrale språkfagene fransk, spansk og tysk. Vi samarbeider godt på tvers av faggrensene om studietilbud, forskning og utvikling: Unni P. Pereira (tysk), Anne Reiher (tysk), Benedikt Jager (tysk), Ann Elisabeth Laksfoss Hansen (spansk), Hans-Erik Bugge (spansk), Alexandre Dessingué (spansk og fransk), Greta Brodahl (fransk), David-Alexandre Wagner (fransk).

- Siden 2005 har vi arbeidet bevisst med å utvikle felles kompetanse innen fremmedspråkdidaktikk:

- Fem av våre ansatte er medlem av Forskergruppen for Fremmed- og Andrespråksopplæring (FFAO) (Pereira, Reiher, Bugge, Dessingué og Wagner). I den forbindelse har de blant annet gjennomført en stor undersøkelse om språklærernes holdninger og praksis mht. Kunnskapsløftet (Se rapporten vedlagt).

Vi har også utviklet evaluerings- og oppfølgingsverktøyet EKSPER (<http://www.uis.no/eksper>), som allerede er i bruk i en rekke skoler nasjonalt.

- En ansatt (Dessingué) er fagkonsulent i vurderingsavdelingen ved Utdanningsdirektoratet og medlem av arbeidsgruppen som har ansvar for å utvikle veiledningen til læreplan i fremmedspråk.

- En annen av våre medarbeidere (Pereira) har siden 2009 vært medlem av Komitéen for nasjonale retningslinjer for fremmedspråk knyttet til den nye rammeplanen for grunnskolelærerutdanningene (GLU 1.-7., GLU 5.-10.). Samme ansatt ble derfor nominert som nasjonal representant til kurset "Content-based teaching for young learners (EPLC) within the framework of the ECML's third medium-term programme of activities 2008-2011" i Graz (Østerrike), og har i denne anledningen knyttet verdifulle internasjonale kontakter innenfor Tidlig start-miljøet.

- En ansatt har fremmet en NFR-søknad om Tidlig start med fremmedspråkopplæring (Wagner), i samarbeid med Høgskolen i Telemark (Heike Speitz) og UiT (Beate Lindemann) (søknaden avslått 25/09/2009).

- Bugge er ansatt i en stipendiatstilling med fremmedspråkdiraktikk som hovedtema. Hans doktorgradsprosjekt dreier seg om språkelevers selvstendiggjøring i læringsprosessen samt lærerens rolle i denne utviklingen, i nært samarbeid med tysk-, fransk- og spansk fagmiljøene ved Stavanger Katedralskole.

- Tre av våre medarbeidere har betydelig erfaring innen IKT- og fjernundervisning (Bugge, Reiher og Jager) og vi nyter av et godt støtteapparat for IKT-baserte løsninger (NettOp ved UiS). Et eksempel er presentasjonen om bruk av YouTube under Språkdagen vi arrangerte 24.09.2009 for 120 lærere (<http://mediasite01.uis.no/mediasite/Viewer/?peid=d45036a67ff6416ea5d4f4f159cdb0d5>)

- Fire ansatte er førsteamanuenser (Jager, Dessingué, Wagner, Brodahl) og to er i kvalifiseringsstillinger til førstekompetanse (Hansen, Bugge).

- Vi har også lang erfaring som lærere og formidlere fra videregående skole (Brodahl, Bugge, Hansen) og fra universitet.

- Vi har utviklet et omfattende nettverk av fremmedspråklærere i Rogaland og på landsbasis. Vi har bl.a. nær kontakt med Vigrestad storskule (v/Anne B. Heimdal) som deltok i første fase med "Forsøk av tidlig start av 2. fremmedspråk". I over 15 år har vi arrangert regelmessige kurs og fagdager for lærere i ungdomsskoler og videregående skoler.

- Vi har arrangert en kursdag for 120 lærere fra hele Rogaland ifm. den europeiske Språkdagen 24.09.2010. To ansatte har nylig hatt flere kurs for lærere i Rogaland (Ungdoms- og Videregående skole) innen temaene podcast og kreativ bruk av lyd og bilde, (Reiher & Hansen).

- Vi har også utviklet et audiotek med mange lydopptak om kulturelle temaer for bruk i opplæring av fremmedspråk. <http://www1.uis.no/Prosjekt/audioteket/>

- Til slutt må det nevnes at vi har mulighet til å hente erfaring hos andre miljøer ved vårt fakultet: vi har gode kontakter til Lesesenteret og Senter for Adferdsforskning som nyter en anerkjent kompetanse mht. nasjonale kurs og opplegg. Vi kan også finne støtte hos vår engelskseksjon, som innehar en betydelig kompetanse innen fremmedspråkdiraktikk og spesielt fremmedspråkopplæring av unge elever (Ion Drew, Torill Hestetræet og Deborah Larssen, alle medlemmer av "Young Language Learner (YLL) research group").

Framdriftsplan og budsjett 2010-2012

Framdriftsplanen vil selvfølgelig måtte ta hensyn til opplegget slik dette defineres av Fremmedspråksenteret og utviklingspartneren.

På grunnlag av modellen og forutsetningene skissert i utlysingsbrevet legger vi til grunn følgende beregninger:

- 14 seminardager: → 8 kursdager à 8 timer om Tidlig start-metodikk og språkdiraktikk for alle lærere.
→ 6 kursdager à 8 timer med gruppeveiledning/workshop om metodikk /didaktikk og språklig oppdatering i 3 grupper (fransk, spansk og tysk)
Lunsj er ikke inkludert i tilbudet.
- IKT-basert individuell veiledning og oppfølging og faglig diskusjonsforum

Budsjettet for dette opplegget kan dermed skisseres slik:

Felles seminardager:	8 dager x 8 timer x 2 (timefaktor) =	128 timer
Språklig oppdatering og workshop:	6 dager x 8 timer x 3 grupper x 2 (timefaktor)=	288 timer
IKT-basert oppfølging og faglig diskusjonsforum:		189 timer
Prosjektledelse	10 % av timetallet =	60 timer
	Totalt	<u>665timer</u>

Dersom en tar utgangspunkt i lønnstrinn 60 som gjennomsnitt får man følgende regnestykke:

665 timer à 237,30	157 805-
+ Feriepenger (12%)	18 937-
+ Pensjonsinnskudd (12,28%)	19 378-
+ Arbeidsgiveravgift (14,10%)	<u>27 652-</u>
Totalt inkl. sosiale kostnader	223 772-
+ Indirekte kostnader (34%)	<u>76 083-</u>
Totalt	NOK 299 855.

Oppjustert til NOK 300 000-

Med beste hilsen For fremmedspråkmiljøet ved Universitetet i Stavanger,

Marie Smith-Solbakken, Instituttleder ved Institutt for Kultur- og Språkvitenskap

NORGESUNIVERSITETET

Søknadsskjema for prosjektmidler 2011 - prekvalifisering (Bokmål)

Søknadsfrist 12. mai 2010

MERK: For utfylling av skjemaet, se veiledning for søkere

1. Søker, prosjekt

a) Søkerinstitusjon (navn og adresse)

Navn	Adresse	Postnummer	Poststed
Universitetet i Stavanger		4036	Stavanger

b) Prosjekttittel (maks. 100 tegn)

Integrering av retteprogrammer i et IKT-basert studietilbud i fremmedspråk

2. a) Fagområde (kryss av)

☐	Humanistiske og estetiske fag
☐	Samfunnsfag og juridiske fag
☐	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag (inkludert matematikk)
☐	Helse-, sosial- og idrettsfag (inkludert medisin)
☐	Økonomiske og administrative fag
☐	Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk
☒	Flerfaglig/tverrfaglig (fyll ut tekstfelt for mer informasjon)

Dersom flerfaglig, skriv inn hvilke fag

Humanistiske fag og lærerutdanning

b) Hvor mange studiepoeng gir kurs som utvikles gjennom prosjektet?

(se rettleiinga pkt. 2.1 og 4.2.b)

30SP:

Tekstproduksjon i fransk – 10 SP

Tekstproduksjon i tysk – 10 SP

Tekstproduksjon i spansk – 10 SP

3. Prosjektleder / kontaktperson

Prosjektleder eller foreløpig ansvarlig/kontaktperson

Navn	Tittel	Telefon	e-post
David-Alexandre Wagner	Førsteamanuensis	51 83 10 19	david.wagner@uis.no

4. Kort prosjekbeskrivelse (ca. 1 side)

Bakgrunn, prosjektide, mål, problemstillinger, tiltak, kort og foreløpig plan for realisering, forventede resultat, m.v.

Bakgrunn:

Skriftlige framstillinger er en sentral del av eksamen og av oppgavene knyttet til fremmedspråkopplæring i fransk, tysk og spansk, både på skole- og på universitetsnivå. Retting av skriftlige framstillinger kan vise seg å være en veldig tidkrevende og rutinepreget arbeidsoppgave for lærerne.

Selv om det finnes noen frie retteprogrammer (som for eksempel i Microsoft Word), er de svært enkle og mangelfulle i funksjonene sine. Det er imidlertid blitt utviklet mer profesjonelle retteprogrammer, som er langt bedre og som byr på veldig interessante funksjoner i pedagogisk sammenheng: Kvaliteten på rettingen er bedre, det er mulighet for utfyllende forklaringer og eksempler, feilene i en tekst klassifiseres statistisk, og en kan følge opp historikken i en student/elev sine leverte oppgaver.

Disse profesjonelle retteprogrammer ser ut til å ha et stort pedagogisk potensial og åpner for en ny form for læring og oppfølging for elever/studenter og lærere. Her er det snakk om å forbedre/effektivisere lærerens rolle samt å fremme elevautonomi.

Prosjektidé:

Integrere bruken av profesjonelle retteprogrammer innen fremmedspråkundervisningen på skolenivå (ungdomsskole og videregående skole) og innen IKT-baserte studietilbud i tysk, fransk og spansk på universitetsnivå.

Problemstillinger:

Prosjektet skal undersøke potensialet som ligger i bruken av profesjonelle retteprogrammer i fransk, tysk og spansk på skole- og universitetsnivå.

Prosjektet vil samle erfaringer om virkningene slike programvarer kan ha på elevenes og studentenes kompetanseutvikling.

Det vil også testes virkningene på lærernes veilednings- og oppfølgingsarbeid.

Tiltak: 1) Kjøpe eksisterende tyske, franske og spanske retteprogramvarer

2) Teste disse programvarene ved å integrere dem i de ovennevnte studietilbudene

3) Vurdere resultatene av denne bruken – både hos studenter/elever og lærere på skole- og universitetsnivå.

Foreløpig plan for realisering:

Innkjøp av retteprogrammer, opplæring om disse programvarer, testing, utforming av integrering i studietilbudet, implementering av bruken, undersøkelse og evaluering av prosjektet, avslutningsseminar.

Forventede resultater:

- a) Øke læringseffekten hos elevene og studentene
- b) Øke elevenes og studentenes skrivelyst.
- c) Effektivisere lærernes tidsbruk: forenkle den "rene" rettingsdelen og øke kvalitetstiden til veiledning og oppfølging av elevene og studentene.
- d) Forbedre oppfølgingen av studentene/elevne
- e) Styrke elevautonomi i fremmedspråkopplæring

5. Kort om prosjektet i forhold til Norgesuniversitetets føringer

a) Hvordan vil prosjektet bidra til kvalitet, tilgang og utvikling i høgre utdanning? (Jfr. overordna føringer.) Se rettleiinga pkt. 2.1 og 4.5.

UiS vil bruke dette prosjektet aktivt i utviklingen av sitt IKT-støttet studietilbud innen fransk, tysk og spansk tekstproduksjon. Dette vil øke kvaliteten og fleksibiliteten av vårt studietilbud. Prosjektet vil også utvikle kunnskap om pedagogisk bruk av IKT i fremmedspråkopplæring.

I tillegg er vår problemstilling felles for alle andre institusjonene i høyere utdanning ifm mappeinnlevering av skriftlige framstillinger i fremmedspråk. Resultatene av prosjektet vil kunne brukes og nyttes av disse institusjoner.

b) Hvordan vil prosjektet bidra til Norgesuniversitetets prioriterte satsinger. Se rettleiinga pkt. 2.2 og 4.5.

- Pedagogisk utviklingsarbeid og bruk av IKT
- Samarbeidsprosjekt mellom høgre utdanning og arbeids- og samfunnsliv
- Åpne digitale ressurser, deling og samarbeid

Pedagogisk utviklingsarbeid og bruk av IKT

Dette prosjektet om bruken av profesjonelle retteprogrammer vil utprøve moderne teknologi til læringsformål. Det vil også utvikle pedagogiske arbeids- og læringsmåter i tre forskjellige fag – fransk, tysk og spansk. Det vil i tillegg utforske nye organisatoriske aspekter ved lærernes rolle og arbeid.

Samarbeid mellom høyere utdanning og samfunnsliv

Dette prosjektet gjennomføres av Universitetet i Stavanger, i samarbeid med Gosen ungdomsskole og St. Svithun videregående skole.

Deling av kunnskap om digitale ressurser

Prosjektets resultater vil deles fritt og vil kunne brukes i U/H-sektoren og i hele skolevesenet.

6. Samarbeidspartnere og samarbeidsopplegg i prosjektet .

Hvem er med, hva er formålet med samarbeidet, hvordan er ansvarsfordeling og organisering tenkt, m.m. Se rettleiinga pkt. 3.1 og 4.6.

Gosen ungdomsskole og St. Svithun videregående skole er samarbeidspartnere i prosjektet. Arbeidet som gjennomføres på universitetsnivå skal også fullføres og vurderes på skolenivå. UiS har hovedansvaret for gjennomføringen av prosjektet. Vi anser implementering av dette prosjektet på forskjellige kunnskapsnivå som nyttig for prosjektets resultater i seg selv og for samfunnet generelt. Dessuten er fagplanene for fremmedspråkene gjennomgående og dermed er det naturlig å inkludere aktører fra begge skolenivå.

7. Gjenbrukspotensial og bærekraft (varige utdanningstilbud)

Redegjør kort for gjenbruks- og delingspotensialet og bærekraft. Se rettleiinga 3.2 og 4.7

Resultatene fra prosjektet vil kunne deles og gjenbrukes i lignende pedagogiske situasjoner ved andre læresteder i Norge og i utlandet. Konstruktive resultater vil implementeres i våre studietilbud i fremmedspråk (fransk, tysk og spansk).

8. Tidsplan, framdrift - i hovedtrekk

Kort om planlagte tider for oppstart, avslutning, m.v.

Januar 2011: Innkjøp av programvarelisenser

Februar 2011: Opplæringsseminar av lærerpartnerne om bruken av retteprogrammene
 Mars - juni 2011: Første tester av retteprogrammene og utforming av en systematisert bruk for hele klasser
 August 2011 – juni 2012: Gjennomføring av prosjektet: Systematisert bruk av retteprogrammene på universitets- og skolenivå
 Desember 2011: Midtveisevaluering av prosjektet – foreløpige erfaringer og vurderinger
 April – juni 2012: Sluttevaluering av prosjektet.
 November 2012: Avslutningsseminar om prosjektets resultater og erfaringer.

9. Kostnadsoverslag og finansieringsplan (skisse/foreløpig). Se rettleiinga 3.4 og 4.9

a. Foreløpig overslag over samlede kostnader (ikke detaljert)

Lisenser og teknisk utstyr ifm utprøving	100 000-
Personalkostnader, inkl sosiale og overhead-utgifter	1 100 000-
Eksterne konsulenttenester	50 000-
Spredning og dokumentasjon	50 000-
Reisekostnader, partnerskap, studier og kunnskapsdeling	150 000-
Totalt overslag	1 450 000-

b. Finansieringsplan

Søkerinstitusjonens egeninnsats	Kr	330 000-
Samarbeidspartneres egeninnsats	"	150 000-
Ev. (planlagte) bidrag fra andre kilder (angi hvilke)	"	
Bidrag fra Norgesuniversitetet	"	970 000-
SUM		

Egeninnsats i prosent	33,1 %
-----------------------	---------------

NORGESUNIVERSITETET

Søknadsskjema for prosjektmidler 2011 - prekvalifisering (Bokmål)

Søknadsfrist 12. mai 2010

MERK: For utfylling av skjemaet, se veiledning for søkere

1. Søker, prosjekt

a) Søkerinstitusjon (navn og adresse)

Navn	Adresse	Postnummer	Poststed
Universitetet i Stavanger		4036	Stavanger

b) Prosjekttittel (maks. 100 tegn)

Videreutvikling av et audiotek i et IKT-basert studietilbud i fransk, spansk og tysk

2. a) Fagområde (kryss av)

☐	Humanistiske og estetiske fag
☐	Samfunnsfag og juridiske fag
☐	Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag (inkludert matematikk)
☐	Helse-, sosial- og idrettsfag (inkludert medisin)
☐	Økonomiske og administrative fag
☐	Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk
☒	Flerfaglig/tverrfaglig (fyll ut tekstfelt for mer informasjon)

Dersom flerfaglig, skriv inn hvilke fag

Humanistiske fag og lærerutdanning

b) Hvor mange studiepoeng gir kurs som utvikles gjennom prosjektet?

(se rettleiinga pkt. 2.1 og 4.2.b)

Praktisk språkbruk i fransk / tysk / spansk – 3 x 10 SP

Muntlig kommunikasjon og samhandling i fransk / tysk / spansk – 3 x 10 SP

3. Prosjektleder / kontaktperson

Prosjektleder eller foreløpig ansvarlig/kontaktperson

Navn	Tittel	Telefon	e-post
David Wagner	Førsteamanuensis	51 83 10 19	david.wagner@uis.no
Ann Elisabeth Laksfoss Hansen	Universitetslektor	51 83 13 15	Ann.e.hansen@uis.no

4. Kort prosjekbeskrivelse (ca. 1 side)

Bakgrunn, prosjektide, mål, problemstillinger, tiltak, kort og foreløpig plan for realisering, forventede resultat, m.v.

Bakgrunn:

Å kunne arbeide med autentiske dokumenter (filmsnutter, lydfiler, muntlige fortellinger med bilder,...) er en av prioriteringene i de nasjonale læreplanene for fremmedspråkopplæring. Samtidig kan det vise seg vanskelig for lærere og lærerutdannere å finne slike dokumenter i passende form og nivå.

Prosjektidé:

- Videreutvikle et allerede eksisterende audiotek i spansk, fransk og tysk med filer klassifisert etter språk, nivå, tema og opprinnelsessted. Her bruker vi det europeiske rammeverket sin klassifisering fra A1-C2.
- Fri og lett tilgang for hele skolevesenet og UH-sektoren: Filene fra audioteket vil fritt kunne nedlastes på mobilenheter fra I-Tunes U og podcast.uis.no.
- Opprettelse av skriftlige transkripsjoner av lydfilene: Erfaringen fra Open University viser at 10% av nedlastingene er transkripsjoner av lydfiler.

Mål:

- Øke elevenes/studentenes forståelse av autentisk muntlig språk på fransk, tysk eller spansk.
- Øke antall dokumenter i audioteket.
- Eksperimentere med flere formater: lydfiler kombinert med bilder og tekster.
- Opprette frie og lett tilgjengelige ressurser til fremmedspråkopplæringen i fransk, tysk eller spansk.
- Dele disse ressursene fritt gjennom I-Tunes U med en egen katalog, og gjennom podcast.uis.no.
- Bruke mobil-arenaen (I-Tunes U og podcast.uis.no) i pedagogisk sammenheng i fransk-, tysk- eller spanskopplæringen.
- Økt elevautonomi gjennom bruk av IKT-ressurser i fremmedspråkopplæringen.

Problemstillinger:

UiS sine språkseksjoner (fransk, tysk og spansk) har allerede utviklet et lite audiotek av lydfiler klassifisert etter språk, tema, nivå og opprinnelsessted. Nivåene og temaene er knyttet til målene i læreplanene for fremmedspråkene fransk, tysk og spansk, og til kompetansemålene i den europeiske Språkpermen og EKSPER-hjulene.

Vi vil bruke mobil-arenaen i pedagogisk sammenheng (I-tunes U, podcast.uis.no). Til dette trenger vi å videreutvikle podcast.uis.no.

Vi ønsker også å tilby transkripsjoner av lydfilene, særlig fordi det er pedagogisk gunstig å kunne disponere en skriftlig versjon av en lydfil i fremmedspråkopplæringen. Dette vil kunne fungere som en arena for faglig oppdatering for lærere, samt senke barrieren ved å skulle benytte autentisk materiale (fremfor tilrettelagt tekstbok/didaktisk materiale)

Siden transkripsjonsarbeidet kan vise seg å bli veldig tidkrevende, ser vi det som absolutt nødvendig å kjøpe inn programvare som kan lette denne type arbeid (*Dragon Naturally Speaking* er her aktuelt).

Tiltak:

- 1) Kjøpe programvaren *Dragon Naturally Speaking*
- 2) Planlegge behov (nivå, tema, kompetansemål, språkområde)
- 3) Ta opp de planlagte autentiske lydfiler – dette vil medføre noen reiser til

målpråksområder (fransktalende, tysktalende, spansktalende)

4) Legge ut audiotekets filer fritt tilgjengelige (I-tunes U og podcast.uis.no)

5) Integrere disse filene i vårt studietilbud

6) Sette i verk bruken av audiotekfilene sammen med våre samarbeidspartnere ifølge Kompetansemålene i Kunnskapsløftet.

7) Vurdere resultatene av denne bruken, både hos skoleelever og universitetsstudenter

Foreløpig plan for realisering:

Januar - mai 2011: Planlegging av produksjonen, innkjøp av utstyr

Juni 2011 -august 2012: Produksjon, transkripsjon og overføring

Januar – juni 2012: Systematisert bruk av audioteket på universitets- og skolenivå

August – oktober 2012: Evaluering av prosjektet

November-desember 2012: Avslutningsseminar om prosjektets resultater og erfaringer

Forventede resultater:

- a) Øke læringseffekten hos elevene og studentene
- b) Øke elevenes og studentenes muntlig forståelse av autentisk lyttemateriale
- c) Forenkle lærernes tidsbruk mht. letting/henting av tilpassede audiovisuelle autentiske dokumenter
- d) Øke bruken av IKT i opplæringssammenheng
- e) Motivere elever/studenter til i økende grad å benytte seg av autentisk materiale for å bli flinkere i fremmedspråket.

5. Kort om prosjektet i forhold til Norgesuniversitetets føringer

a) Hvordan vil prosjektet bidra til kvalitet, tilgang og utvikling i høyere utdanning? (Jfr. overordna føringer.) Se rettleiinga pkt. 2.1 og 4.5.

UiS vil bruke dette prosjektet aktivt i utviklingen av sitt IKT-støttet studietilbud innen fransk, tysk og spansk praktisk språkbruk, og muntlig kommunikasjon og samhandling i fransk, tysk eller spansk (dvs. 60 SP totalt).

Dette vil øke kvaliteten og fleksibiliteten i vårt studietilbud. Prosjektet vil også utvikle kunnskap om pedagogisk bruk av IKT i fremmedspråkopplæring, både hos studenter og hos lærere.

I tillegg vil de produserte ressursene kunne brukes fritt av alle interesserte institusjoner innen U/H-sektoren og hele skoleverket.

b) Hvordan vil prosjektet bidra til Norgesuniversitetets prioriterte satsinger. Se rettleiinga pkt. 2.2 og 4.5.

Pedagogisk utviklingsarbeid og bruk av IKT

Dette prosjektet vil prøve ut moderne teknologi til læringsformål. Det vil også utvikle pedagogiske arbeids- og læringsmåter i tre forskjellige fag – fransk, tysk og spansk. Det vil i tillegg utforske nye organisatoriske aspekter ved lærernes rolle og arbeid.

Samarbeid mellom høyere utdanning og samfunnsliv

Dette prosjektet gjennomføres av Universitetet i Stavanger, i samarbeid med Gosen

ungdomsskole og St. Svithun videregående skole.

Deling av kunnskap om digitale ressurser

De produserte ressursene vil deles og fritt kunne brukes i U/H-sektoren og i hele skolevesenet. Vi vil publisere våre funn i naturlige kanaler (for eksempel med Spansklærerforeningen, Tysklærerforeningen og Fransklærerforeningen, Landslaget Moderne Språk.)

6. Samarbeidspartnere og samarbeidsopplegg i prosjektet .

Hvem er med, hva er formålet med samarbeidet, hvordan er ansvarsfordeling og organisering tenkt, m.m. Se rettleiinga pkt. 3.1 og 4.6.

Gosen ungdomsskole og St. Svithun videregående skole i Stavanger er våre samarbeidspartnere i prosjektet. UiS har hovedansvaret for gjennomføringen av prosjektet. Partnerne deltar i planleggingen av prosjektet blant annet for å klargjøre egne behov.

Vi mener at prosjektets fokus på autentisk språk og samhandling på ulike nivåer i utdanningsløpet er unikt, naturlig og meget verdifullt. Siden fagplanene for fremmedspråkene er gjennomgående er det naturlig å inkludere aktører fra begge skolenivå, samt universitetsstudenter.

7. Gjenbrukspotensial og bærekraft (varige utdanningstilbud)

Redegjør kort for gjenbruks- og delingspotensialet og bærekraft. Se rettleiinga 3.2 og 4.7

De utviklede ressursene vil være fritt tilgjengelige for alle institusjonene i hele skolevesenet og U/H-sektoren. Vi vil også integrere dem i vårt studietilbud relatert til muntlig kommunikasjon og forståelse samt praktisk språkbruk i fransk, tysk eller spansk.

8. Tidsplan, framdrift - i hovedtrekk

Kort om planlagte tider for oppstart, avslutning, m.v.

Foreløpig plan for realisering:

Januar - mai 2011:	Planlegging av produksjonen, innkjøp av utstyr
Juni 2011 -august 2012:	Produksjon, transkripsjon og overføring
Januar – juni 2012:	Systematisert bruk av audioteket på universitets- og skolenivå
August – oktober 2012:	Evaluering av prosjektet
November-desember 2012:	Avslutningsseminar om prosjektets resultater og erfaringer

9. Kostnadsoverslag og finansieringsplan (skisse/foreløpig). Se rettleiinga 3.4 og 4.9

a. Foreløpig overslag over samlede kostnader (ikke detaljert)

Lisenser og teknisk utstyr	100 000-
Personalkostnader, inkl. sosiale og overhead-utgifter	1 400 000-
Eksterne konsulenttenester	50 000-
Spredning og dokumentasjon	50 000-
<u>Reisekostnader, studier, innholdsutvikling og kunnskapsdeling</u>	<u>200 000-</u>
Totalt overslag	1 800 000-

b. Finansieringsplan

Søkerinstitusjonens egeninnsats	Kr	400 000-
Samarbeidspartneres egeninnsats	"	200 000-
Ev. (planlagte) bidrag fra andre kilder (angi hvilke)	"	
Bidrag fra Norgesuniversitetet	"	1200 000-
SUM		

Egeninnsats i prosent	33,3 %
-----------------------	---------------

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 Oslo

Søknad om overføring av restmidlar frå vidareutdanning til etterutdanning i 2. framandspråk

Fylkesmannen i Rogaland søker om å få omgjort 875 000 kr av midlane vi fekk tildelt, men som ikkje vert brukte til vidareutdanning i Rogaland, til etterutdanningsmidlar for eit fellesprosjekt for Rogaland innan 2. framandspråk.

Bakgrunn for søknaden

Institutt for kultur og språk ved Universitetet i Stavanger har den siste tida vore under sterkt press om nedlegging av språkfag på grunn av den økonomiske situasjonen ved universitetet, og få studantar på nåverande tidspunkt. Pro-dekanen kontakta Fylkesmannen med ønskje om å få til eit samarbeid med Fylkesmannen og skoleeigarane for å sikra kompetansen når det gjeld 2. framandspråk ved Institutt for kultur og språk.

Førespurnaden om 2. framandspråk blei tatt opp i Samarbeidsrådet, eit møteforum for representantar frå Fylkesmannen, KS, skoleeigarar, fagforeningar, UH og næringsliv. I møtet var deltakarane einige om at det vil vera negativt også for grunnopplæringa i Rogaland å mista studia i 2. framandspråk i fylket. Det blei etablert ei arbeidsgruppe for å sjå nærare på om det er råd å laga eit etterutdanningstilbod i 2. framandspråk som er aktuelt for skoleeigarane i Rogaland. Arbeidsgruppa består av representantar frå kommunar, fylkeskommune, Universitetet i Stavanger og Fylkesmannen.

Etterutdanning i spansk for Rogaland

Spansk er det mest ettertrakta av framandspråka blant elevane i grunnopplæringa. Arbeidsgruppa har derfor valt å prioritera dette språket. Etterutdanninga vil bestå av:

- Nettbaserte, interaktive førelesingar som alle i fylket kan delta på samstundes
- 3 samlingar ved Universitetet i Stavanger
- Studietur til Spania i regi av universitetet
- Gruppevis rettleiing i kommunane

Programmet blir tilbydd lærarar som allereie underviser i spansk, og arbeidsplassen skal nyttast som arena for praksisrelaterte oppgåver og refleksjon.

Vi ønskjer at 50 lærarar kan delta i dette tilbodet, og søker på grunnlag av ein stykkpris på 17 500 kr pr lærar. Skoleeigar må stilla med læremidlar og dekkja utgifter til reise, opphald og vikar medan deltakarane er på samlingar og studietur.

Rogalandsmodellen

Dette konkrete etterutdanningstiltaket i spansk er tenkt som eit utgangspunkt for å utvikla eit elektronisk etterutdanningskonsept innan praktisk og didaktisk språkbruk. Innan eitt til to år ønskjer vi slike tilbod innan dei tre framandspråka fransk, tysk og spansk. Som nettbaserte og interaktive kompetansehevingstiltak, vil deltakarane kunna ta aktivt del i opplegget medan dei er på eigen arbeidsplass. Etterutdanningstiltaka vil vera tilgjengeleg for mange, og vil kunna nå eit stort publikum også i andre fylke. Universitetet i Stavanger har allereie inngått ein intensjonsavtale med NHO om utvikling av tilsvarande etterutdanning innan 2. framandspråk for næringslivet. Når tiltaka er utarbeidd vil prisen pr deltakar også verta lågare.

Fylkesmannen i Rogaland og arbeidsgruppa for 2. framandspråk ser på dette som eit innovativt og svært aktuelt etterutdanningskonsept. Vi håper midlane kan omdisponerast til dette tiltaket. Ei konkret bestilling på 50 plassar vil vera starten på eit etterutdanningskonsept for 2. framandspråk som på relativt kort sikt vil kunna vera av nasjonal interesse.

Dersom vi får høve til å gjøre om 875 000 kr av restmidlane frå vidareutdanningsmidlane til dette tiltaket, vil Fylkesmannen i Rogaland drøfta og gjennomføra det vidare arbeidet i samråd med arbeidsgruppa for 2. framandspråk.

Med helsing

Sølvi Ona Gjul
utdanningsdirektør

Monica Mannes
rådgivar

Saksbehandlar: Monica Mannes
Saksbehandlars telefon: 51568738
E-post: monica.mannes@fmro.no

Vedlegg: Spansk: praktisk språkbruk med didaktikk

Spansk: praktisk språkbruk med didaktikk

Studiepoeng:	10
Undervisningsstart:	Vår 2011
Undervisningssemestre:	1
Vurdering:	Vår 2011

Det humanistiske fakultet

Institutt for kultur- og språkvitenskap

Fag: spansk

Introduksjon:: Emnet vil fokusere på språkbruk i praktiske kommunikasjonsituasjoner (i hverdagen, på reise, på jobb, på skolen, osv.) og kompetanseheving av kommunikative språkferdigheter i spansk. Deltakerne vil få anledning til å praktisere fremmedspråk: muntlig produksjon og muntlig samhandling, skriftlig produksjon, lytteforståelse og leseforståelse. Læringsstrategier. Emnet gir metodiske innspill knyttet til lærernes undervisningspraksis. Og tar opp kommunikative ferdigheter, bruk av digitale verktøy, grunnleggende ferdigheter *vs.* språkferdigheter og vurdering

Læringsutbytte

Etter å ha fullført dette emnet skal deltakeren kunne:

- Forstå hovedinnholdet i klar, standard tale om kjente emner knyttet til bla. arbeid, skole og fritid.
- Forstå hovedinnholdet i mange radio- og tv-program om aktuelle saker som studenten er interessert i.
- Forstå tekster der språket i stor grad er preget av dagligdagse ord og uttrykk eller vanlige ord knyttet til yrket.
- Delta i samtaler om kjente emner, emner av personlig interesse eller som er viktige i dagliglivet (familie, hobby, arbeid, reise, aktuelle hendelser).
- Gi en enkel framstilling av hendelser, erfaringer, drømmer, håp og planer.
- Skrive enkle, sammenhengende tekster om emner som er kjente eller interessante.
- Kjenne til noen tradisjoner, skikker og levemåter i språkområdet.
- Velge en metode/tilnærming som er i tråd med kompetansemål for et konkret undervisningsopplegg
- Ha kunnskap om læringsstrategier, barn og unges læring av fremmedspråk
- Tilpasse vurdering(kompetansemål og ferdigheter)
- Ta i bruk digitale verktøy i egen praksis

Arbeidsformer

Kurset vil være seminarbasert. Bruk av språklaboratorium og utstrakt bruk av It's Learning. Det anbefales aktiv deltakelse og at studentene prøver ut sine ideer i sin egen undervisning.

Vurdering (for de som ønsker å ta eksamen og studiepoeng)

Vurderingsform	Vekting	Varighet	Hjelpemiddel
Mappeevaluering	5*1/5		Alle

Mappevurdering skal bestå av to korte skriftlige innleveringer (ca 500 ord hver) og tre muntlige innleveringer (MP3-format, 3-6 minutter hver).

Karakterskalaen har seks trinn; fra A-E for bestått og F for ikke bestått. Karakterene blir gitt på individuell basis.

Litteratur:

Bordón, Teresa (2000) "La evaluación de la comprensión auditiva en aprendices de E/LE" en *El desarrollo de la comprensión auditiva en el aula de E/LE Carabela* 49, pp.77-101.

Cortos/audios/campañas

Fernandez, Sonsoles (2000)"Corrección de errores en la expresión oral" en *El desarrollo de la expresión oral en el aula del E/LE Carabela* 47, pp.133-150

FORMESPA Formación de profesorado de español como lengua extranjera

<http://formespa.rediris.es/>

Gil-Toresano Berges, Manuela (2005) "La comprensión auditiva" en *Vademecum para la formación de profesores: Enseñar español como lengua (L2/lengua extranjera (LE)* SGEL, pp.899-915.

Molero, Antonio (2008) *El español de España y el español de América. Vocabulario comparado*

Santos Asensi, Javier (200) "Música maestro... Trabajando con música y canciones en el aula de español" en *Las actividades lúdicas en la enseñanza de E/LE Carabela* 41, pp.129-152

TECLA revista electrónica con actividades para la clase del español

<http://www.educacion.es/exterior/uk/es/tecla/tecla.shtml>

Pris per deltaker: kr 10 000,- . Dette omfatter undervisning, veiledning og sensurering av eksamen.

Pris per deltaker m/utenlandsopphold 1 uke i Madrid: kr 17 500,- . Dette omfatter koordinering av kursoppholdet, koordinering av det didaktiske opplegget og språkkurs i Madrid. Prisen inkluderer ikke reise, kost eller opphold for deltakerne.

Intensjonsavtale om samarbeid mellom Universitetet i Stavanger (UiS) og NHO Rogaland

---

I forbindelse med utviklingen av fremmedspråkkompetansen i regionen har UiS vært i samtale med NHO Rogaland om mulig samarbeid.

Språk og kulturforståelse blir stadig viktigere for næringslivet og det norske samfunnet som sådan. Med sin kompetanse innen sentrale europeiske språk og interkulturell forståelse har fremmedspråkmiljøet ved UiS mye å tilføre næringslivet i regionen. Samtidig vil NHO Rogaland kunne bidra aktivt til å synliggjøre og markedsføre studietilbudet innen språk ved UiS overfor aktuelle aktører i næringslivet.

På bakgrunn av dette er partene enige om følgende:

- 1) Begge parter ønsker at UiS, i samråd med NHO Rogaland, utvikler næringsrettede tilbud innen etter- og videreutdanning i språkbruk, kommunikasjon og kulturforståelse.
- 2) NHO Rogaland vil søke å skaffe finansiering til tilbud med innslag av innovative og nyskapende innhold og vinklinger. UiS stiller relevant kompetanse til rådighet for gjennomføring av tilbudene.
- 3) Begge parter vil på sikt samarbeide om etablering av et kompetansesenter i Rogaland innen ”språk og interkulturell forståelse.
- 4) På sikt vil partene vurdere om det er grunnlag for å etablere en mer langsiktig og forpliktende partnerskapsavtale.

Stavanger, den XXX

Hallvard Ween
Leder NHO Rogaland

Aslaug Mikkelsen
Rektor UiS

Interkulturell kommunikasjon og flerkulturelle utfordringer

Studiepoeng:	10
Undervisningsstart:	Høst
Undervisningssemestre:	1
Vurdering:	Høst

Det humanistiske fakultet

Institutt for kultur- og språkvitenskap

Fag: Felles modul for fransk, spansk og tysk

Introduksjon: Dette kurset tilbys BA-studenter på campus samt næringslivet. Målet med kurset er å sette søkelys på interkulturell kommunikasjon og reflektere over flerkulturelle utfordringer i dagens Norge.

Emnet er todelt og gir både en innføring i begrepet ”interkulturell kommunikasjon” (DEL1), men også metodiske innspill i form av empiriske studier eller *case-studies* knyttet til spesifikke geografiske og språkområder (DEL2).

- Del 1 (obligatorisk): Innføring i interkulturell kommunikasjon (5 sp)
- Del 2: Deltakerne kan velge mellom følgende tema:
  - Fransktalende Europa og Canada (5sp)
  - Tysktalende Europa (5sp)
  - Spania og Latin Amerika (5sp)
  - Fransktalende Afrika (5sp)

Læringsutbytte

Etter å ha fullført dette emnet skal deltakerne kunne:

- Bruke sine kunnskaper om kulturforskjeller, kommunikasjon og flerkulturelle utfordringer for å kunne ivareta kommunikasjon mellom mennesker
- Reflektere over det etiske ansvaret i kommunikasjon mellom forskjellige kulturer
- Drøfte spørsmål omkring begrep som blant annet globalisering, identitet og flerkulturalisme både fra et teoretisk og empirisk perspektiv

Arbeidsformer

Kurset vil være todelt:

1. Seminarbaserte forelesninger med mulighet for direkte overføring (Live) m/opptak
2. Nettstudier (forelesningsbaserte på nett)

Vurdering (for de som ønsker å ta eksamen og studiepoeng)

Vurderingsform	Vekting	Varighet	Hjelpemiddel
Innviduell oppgave	100%	2500 ord	Alle

Kandidatene skal levere en oppgave på 2500 ord +/- 10%.

Karakterskalaen har seks trinn; fra A-E for bestått og F for ikke bestått. Karakterene blir gitt på individuell basis.

Kandidatene skal skrive en oppgave m/veiledning som knytter teori og praksis.

Veiledning tilbys individuelt eller i grupper.

Praktisk språkbruk i fransk/tysk/spansk

Studiepoeng: 10
Undervisningsstart: Vår
Undervisningssemestre: 1
Vurdering: Vår

Det humanistiske fakultet

Institutt for kultur- og språkvitenskap

Fag: fransk, spansk og tysk

Aktuelle samarbeidspartnere: NHO ifm. ”GNIST”samarbeid. Dette kurset vil kunne fungere for vanlige studenter på campus, men også som EVU-tilbud for lærere eller som språkkurs for næringslivet.

Introduksjon: Emnet vil fokusere på språkbruk i praktiske kommunikasjonssituasjoner (på reise, på jobb, på skolen, osv.) og kompetanseheving av kommunikative språkferdigheter i fransk, spansk eller tysk.

Deltakerne vil få anledning til å praktisere fremmedspråk ifm. muntlig produksjon og muntlig samhandling, skriftlig produksjon, lytteforståelse og leseforståelse.

Læringsutbytte

Etter å ha fullført dette emnet skal deltakeren kunne:

- Forstå hovedinnholdet i klar, standard tale om kjente emner knyttet til bla. arbeid, skole og fritid.
- Forstå hovedinnholdet i mange radio- og Tv-program om aktuelle saker som er av personlig interesse.
- Forstå tekster der språket i stor grad er preget av dagligdagse ord og uttrykk eller vanlige ord knyttet til ens yrke..
- Klare seg i de fleste situasjoner som kan oppstå når man reiser i et område der språket snakkes.
- Delta i samtaler om kjente emner, emner av personlig interesse eller som er viktige i dagliglivet (familie, hobby, arbeid, reise, aktuelle hendelser).
- Gi en enkel framstilling av hendelser, erfaringer, drømmer, håp og planer.
- Skrive enkle, sammenhengende tekster om emner som er kjente eller av personlig interesse.
- Kjenne til noen tradisjoner, skikker og levemåter i språkområdet.
-

Arbeidsformer

Kurset vil være forelesningsbasert med mulighet for ”live-nettløsning” dvs. med direkte overføring på nettet.

Vurdering (for de som ønsker å ta eksamen og studiepoeng)

Vurderingsform	Vekting	Varighet	Hjelpemiddel
Mappeevaluering	3*1/3		Alle

Mappevurdering skal bestå av to korte skriftlige innleveringer (på 1000 ord hver) og en muntlig innlevering (MP3-format).

Karakterskalaen har seks trinn; fra A-E for bestått og F for ikke bestått. Karakterene blir gitt på individuell basis.